

Dosarul nr. 3ra-552/22
2-20127256-01-3ra-16052022

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul central (jud: I. Talmaci)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, G. Mîra, G. Dașchevici)

DECIZIE

16 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Boico

examinând recursul depus de notarul Gulian Irina,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Kușnirencu (Ciornîi) Rodica împotriva notarului Gulian Irina, persoană terță Ciornîi Igor cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea efectuării acțiunii notariale și deschiderea procedurii succesoriale,
împotriva deciziei din 22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul depus de Kușnirencu (Ciornîi) Rodica, casată integral hotărârea din 24 februarie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul central și emisă o nouă decizie prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă:

La 12 octombrie 2020, Kușnirencu (Ciornîi) Rodica a depus cererea de chemare în judecată împotriva notarului Gulian Irina cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea efectuării acțiunii notariale și deschiderea procedurii succesoriale.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la data de xxxxx a decedat bunelul ei Ciornîi Vasile. Locul decesului, a fost locul ultimului domiciliu a defunctului – satul xxxxx, raionul xxxxx și testament după defunct nu a rămas.

A menționat că la momentul decesului, Ciornîi Vasile era celibatar, menționând că succesorul legal de gradul întâi este tatăl petiționarei Ciornîi Igor, care nu a acceptat succesiunea la notar, dar nici de facto.

Astfel, reclamanta a subliniat că, dreptul la succesiune a trecut la Kușnirencu Rodica și fratele ei, Ciornîi Sergiu, care și-a expus poziția de renunțare la succesiune, în favoarea petiționarei.

A precizat că la decesul bunelului Ciornîi Vasile, a intrat în posesia bunurilor din masa succesorală și anume, terenul cu nr. cadastral xxxxx și două construcții amplasate pe acesta, cu numerele cadastrale xxxxx și xxxxx, situate în satul xxxxx, raionul xxxxx.

A explicat că s-a adresat către notarul Gulian Irina, pentru constatarea faptului acceptării succesiunii și deschiderea dosarului succesoral.

Iar, la data de 11 decembrie 2018 notarul Irina Gulian a emis decizie de refuz de constatare a faptului acceptării succesiunii și deschiderii dosarului succesoral, pe motivul insuficienței probelor prezentate în acest sens, notarul explicându-i dreptul de a se adresa în instanța de judecată, pentru constatarea faptului acceptării succesiunii.

A remarcat că în conformitate cu prevederile art. 281–282 din Codul de procedură civilă, s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de constatare a faptului cu valoare juridică – acceptarea succesiunii de fapt, după defunctul Ciornîi Vasile, decedat la xxxxx, în termen de 6 luni din momentul decesului.

Prin hotărârea din 20 mai 2019 a Judecătorei Strășeni, sediul central a fost admisă cererea depusă de Rodica Kușnirencu, fiind constatat faptul acceptării succesiunii legale de către Rodica Kușnirencu, prin intrarea în posesia patrimoniului succesoral, rămas după decesul bunelului Ciornîi Vasile.

Prin decizia din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Ciornîi Igor împotriva hotărârii din 20 mai 2019 a Judecătorei Strășeni, sediul central, fiind menținută hotărârea instanței de fond.

Prin încheierea din 17 iunie 2020 a Curții Supreme de Justiție a fost declarat inadmisibil recursul depus de Igor Ciornîi împotriva deciziei 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Astfel, a menționat că, la data de 4 august 2020 s-a adresat către notarul Gulian Irina cu cerere privind deschiderea procedurii succesorale și eliberarea certificatului de moștenitor deoarece, impedimentul invocat de notar în decizia de refuz de constatare a faptului acceptării succesiunii și deschiderii dosarului succesoral din 11 decembrie 2018, a fost lichidat.

În contextul dat, a relatat că la data de 26 august 2020, notarul Gulian Irina a refuzat în deschiderea procedurii succesorale și eliberării certificatului de moștenitor pe motiv că, procedura succesorală nu poate fi deschisă la cererea Rodicăi Kușnirencu, deoarece dânsa nu face parte din clasa moștenitorilor prevăzută de lege, ca să culeagă patrimoniul lui Ciornîi Vasile, decedat la data de xxxxx și nici nu dispune de vocația succesorală la moștenirea lăsată de defunct.

A considerat, că actul administrativ a notarului și anume, refuzul de a deschide succesiunea și de a elibera certificatul de moștenitor, este ilegal, astfel, la data de 17 septembrie 2020 a înaintat notarului Gulian Irina cerere prealabilă, în care și-a exprimat dezacordul cu refuzul de a executa actul notarial.

Însă, prin răspunsul nr. 2-22 din 5 octombrie 2020, notarul Irina Gulian a respins cererea prealabilă.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 5, 7, 16, 118, 166-167 Cod de procedură civilă, art. 19-21, 31-21, 39-40, 42, 43, 55, 60, 64, 162-169, 189, 191-196, 203-209, 211-212 Cod administrativ.

A solicitat admiterea acțiunii, anularea deciziei de refuz de efectuare a actului notarial nr. 2-7 din 26 august 2020 și a refuzului de admitere a cererii prealabile nr. 2-22 din 5 octombrie 2020, obligarea notarului Gulian Irina de a efectua actul notarial – deschiderea procedurii succesorală în baza cererii Rodicăi (Ciornîi) Kușnirencu în privința patrimoniului decedatului Ciornîi Vasile, cu eliberarea certificatului de moștenitor.

Prin hotărârea din 24 februarie 2021 a Judecătorei Strășeni, sediul central s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Kușnirencu (Ciornîi) Rodica împotriva notarului Gulian Irina cu privire la contestarea actului administrativ.

Prin decizia din 2 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de Kușnirencu (Ciornîi) Rodica și menținută hotărârea din 24 februarie 2021 a Judecătorei Strășeni, sediul central.

Prin decizia din 27 octombrie 2021 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul depus de către Rodica Kușnirencu și avocatul Dragoș Chetraru.

A fost casată integral decizia din 2 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 9 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, Ciornîi Igor a fost atras în proces în calitate de persoană terță.

Prin decizia din 22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul depus de Kușnirencu (Ciornîi) Rodica, reprezentată de avocatul Chetraru Dragoș, casată integral hotărârea din 24 februarie 2021 a Judecătorei Strășeni, sediul central și emisă o nouă decizie prin care acțiunea a fost admisă.

A fost anulată decizia notarului Gulian Irina de refuz în efectuarea acțiunilor notariale nr. 2-7 din 26 august 2020 și decizia nr. 2-22 din 5 octombrie 2020 prin care a fost respinsă cererea prealabilă.

A fost obligat notarul Gulian Irina să deschidă procedura succesorală în baza cererii depuse de Kușnirencu (Ciornîi) Rodica în privința patrimoniului decedatului Ciornîi Vasile cu eliberarea certificatului de moștenitor.

La 8 aprilie 2022, notarul Gulian Irina a depus recurs nemotivat, iar la 17 mai 2022 a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu hotărârea instanței de fond, considerând-o neîntemeiată prin faptul că a oferit o soluție greșită asupra cazului ca urmare a aplicării eronate a normelor de drept material.

Astfel, a relevat că instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 1501 al Codului civil (în redacția din 22 iunie 2002), care statuează că moștenitorii de clasă posterioară sînt chemați la succesiune legală numai dacă lipsesc moștenitori din clasele precedente sau dacă aceștia nu acceptă ori refuză succesiunea.

A remarcat că în temeiul prevederilor art. 1500 Cod civil, se statuează că în cazul moștenirii legale sunt chemați la succesiune legală, conform clasei de moștenitori, cu precădere, cei din clasa inferioară, începînd cu clasa I.

În acest sens, ținînd cont de faptul că unicul moștenitor de clasa I după decesul lui Ciornîi Vasile este fiul acestuia Ciornîi Igor, potrivit art. 1501 din Codul civil, chiar dacă se constată faptul că Ciornîi Igor nu a acceptat sau a renunțat la moștenire,

legea nu permite renunțarea la moștenire în favoarea unui potențial moștenitor legal din clase posteroare.

A mai menționat că nu se aplică nici reprezentarea, adică nu vin la moștenire succesorii celui ce nu a acceptat sau a renunțat la moștenire, dar sunt chemați la succesiune legală cei din clasele posteroare, ori, potrivit art. 1504 alin. (1) al Codului civil, dacă moștenitorul moare înaintea celui ce lasă moștenirea, succesorii indicați la art. 1500 alin. (3) culeg, prin intermediul instituției reprezentării, partea din moștenire care i s-ar fi convenit moștenitorului decedat.

Astfel, instituția reprezentării nu poate fi aplicată, ci intervine dreptul moștenitorilor din clase posteroare.

Această circumstanță este expres reglementată la prevederile art. 1504 alin. (3) al Codului civil (în redacția din 22 iunie 2002), care statuează că nu se admite reprezentarea persoanei la a cărei moștenire s-a renunțat, a persoanei care a renunțat la moștenire, precum și a nedemnului.

În acest context, a accentuat că în cazul în care moștenitorul de clasa I a renunțat sau nu acceptat succesiunea, nu operează reprezentarea, fiind chemați la succesiune legală moștenitorii de clasă posteroară.

În consecință este de părere că, circumstanța precum că, prin hotărârea din 20 mai 2019 a Judecătorei Strășeni, sediul central, a fost admisă cererea depusă de Rodica Kușnirenco, fiind constatat faptul acceptării succesiunii legale de către Rodica Kușnirenco, prin intrarea în posesiunea patrimoniului succesoral, rămas după decesul bunelului - Vasile Ciornîi, nu este pertinentă.

A opinat că simplul fapt al intrării în posesie a bunurilor care fac parte din masa succesorală nu dă persoanei vocație succesorală.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

La 19 mai 2022, în adresa intimă a Kușnirenco (Ciornîi) Rodica a fost expediată copia recursului depus de notarul Gulian Irina, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului, însă corespondența menționată expediată în adresa Rodicăi (Ciornîi) Kușnirenco a fost returnată în adresa Curții Supreme de Justiție, de către oficiul poștal, cu mențiunea „nereclamat”.

Astfel, este de notat că pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, definește trimiterea nereclamată ca fiind o trimitere poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

Potrivit art. 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Conform art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă

Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 22 februarie 2022, dispozitivul fiind notificat recurentului la data de 3 martie 2022, iar decizia motivată ce se solicită a fi casată la data de 3 mai 2022, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică și avizul de recepție a scrisorii recomandate anexate la dosar (f. d. 148, 153).

Așadar, se va nota că, prin Hotărârea Parlamentului nr. 41 din 24 februarie 2022 privind declararea stării de urgență, a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pentru o perioadă de 60 de zile.

Potrivit pct. 5.2.1 al Dispoziției nr. 5 din 2 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, au fost suspendate de drept examinarea de către instanțele de judecată a acțiunilor în contencios administrativ, procedurile de executare a hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare, în conformitate cu prevederile capitolului VI din cartea a treia a Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.

Sunt exceptate de la suspendare cauzele privind luarea în custodie publică a străinilor și de prelungire a duratei acestora și alte categorii de cauze stabilite expres prin dispoziții emise de Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova.

În conformitate cu pct. 5.2.2 al Dispoziției nr. 5 din 2 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, a fost dispus ca termenele de exercitare a căilor de atac în procedurile de contencios administrativ care se suspendă de drept, aflate în curs la data intrării în vigoare a prezentei dispoziții, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență.

Ulterior, prin pct. 2 al Dispoziției nr. 13 din 31 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, a fost dispusă stabilirea măsurilor de tranziție în domeniul justiției, începând cu data de 4 aprilie 2022. Iar potrivit pct. 2.1 al Dispoziției nominalizate, termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele civile, penale și de contencios administrativ care au fost întrerupte potrivit prevederilor punctului 5 din Dispoziția nr. 5 din 2 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, se substituie cu termene noi, de aceeași durată, care încep a curge de la data prevăzută la pct. 2.

Astfel, recursul depus la 8 aprilie 2022 și motivarea recursului prezentată la data de 17 mai 2022, sunt în termen.

Prin încheierea din 13 iulie 2022 a Curții Supreme de Justiție recursul depus de notarul Gulian Irina a fost numit pentru examinare în complet de 5 judecători.

În conformitate cu prevederile art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

La caz, completul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece argumentele recurentului au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea deciziei instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Potrivit art. 21 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

În corespundere cu art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Prin prisma prevederilor art. 194 alin. (2) Cod administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

La fel, aplicabile sunt și prevederile art. 244 alin. (2) coroborate cu art. 231 alin. (2) Cod administrativ, conform cărora pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În sensul art. 219 alin. (1) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Prin prisma alin. (2) și (3) din același articol, instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Recapitulând esența litigiului în scopul verificării aplicării corecte a dreptului material și procedural, instanța de recurs reține următoarea stare de fapt.

Astfel, din cumulul probatoriu administrat speței, rezultă că la data de xxxxx a decedat Ciornîi Vasile, bunelul Rodicăi (Ciornîi) Kușnirencu, locul decesului fiind ultimul domiciliu a defunctului, satul xxxxx raionul xxxxx, iar testamentul Ciornîi Vasile nu a lăsat.

Este cert și faptul că unicul succesor legal de gradul întâi este Ciornîi Igor – tatăl Rodicăi (Ciornîi) Kușnirencu, care însă nu a acceptat succesiunea rămasă după decesul părintelui Ciornîi Vasile.

Ulterior, Ciornîi Sergiu – fratele Rodicăi (Ciornîi) Kușnirencu și-a expus poziția de renunțare la succesiune în favoarea acesteia. După decesul lui Ciornîi Vasile, bunelul Rodicăi (Ciornîi) Kușnirencu, ultima a intrat în posesia bunurilor din masa succesorală și anume, terenul cu nr. cadastral xxxxx și două construcții amplasate pe acesta, cu numerele cadastrale xxxxx și xxxxx, situate în satul xxxxx, raionul xxxxx.

După intrarea în posesia bunurilor din masa succesorală, Kușnirencu (Ciornîi) Rodica s-a adresat către notarul Gulian Irina pentru constatarea faptului acceptării succesiunii și deschiderea dosarului succesoral.

La 11 decembrie 2018, notarul Gulian Irina a emis decizia de refuz de constatare a faptului acceptării succesiunii și deschiderii dosarului succesoral, pe motivul insuficienței probelor prezentate în acest sens, explicând dreptul de a se adresa în instanța de judecată, pentru constatarea faptului acceptării succesiunii.

Prin hotărârea din 20 mai 2019 a Judecătorei Strășeni, sediul central, a fost admisă cererea depusă de Kușnirencu (Ciornîi) Rodica, fiind constatat faptul acceptării succesiunii legale de către Kușnirencu (Ciornîi) Rodica, prin intrarea în posesiunea patrimoniului succesoral, rămas după decesul bunelului Ciornîi Vasile.

Prin decizia din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Ciornîi Igor și menținută hotărârea din 20 mai 2019 a Judecătorei Strășeni, sediul central.

Prin încheierea din 17 iunie 2020 a Curții Supreme de Justiție a fost considerat inadmisibil recursul declarat de Ciornîi Igor împotriva deciziei din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

La 4 august 2020, Kușnirencu (Ciornîi) Rodica s-a adresat către notarul Gulian Irina cu o cerere privind deschiderea dosarului succesoral după decesul lui Ciornîi Vasile.

Este cert și faptul că prin răspunsul din 26 august 2020, notarul Gulian Irina a refuzat în deschiderea dosarului succesoral pe motiv că procedura succesorală nu poate fi deschisă la cererea Rodicăi (Ciornîi) Kușnirencu, deoarece aceasta nu face parte din clasa moștenitorilor prevăzută de lege, ca să culeagă patrimoniul lui Ciornîi Vasile, decedat la data de xxxxx și nici nu dispune de vocația succesorală la moștenirea lăsată de defunct, deoarece Kușnirencu (Ciornîi) Rodica fiind nepoata defunctului, tatăl (fiul defunctului) Ciornîi Igor fiind în viață, iar careva acte constătătoare despre vocația succesorală a altor moștenitori cu drept primordial de a culege moștenirea defunctului Ciornîi Vasile nu au fost prezentate.

La 17 septembrie 2020, reclamanta Kușnirencu Rodica a adresat notarului Gulian Irina cerere prealabilă solicitând anularea deciziei de refuz de efectuare a actului notarial nr. 2-7 din 26 august 2020 și obligarea notarului Gulian Irina de a efectua actul notarial – deschiderea procedurii succesorală în baza cererii Rodicăi (Ciornîi) Kușnirencu în privința patrimoniului decedatului Ciornîi Vasile, cu eliberarea certificatului de moștenitor, care a fost respinsă prin răspunsul nr. 2-22 din 5 octombrie 2020.

Ca urmare, la 12 octombrie 2020, înaintând acțiunea în judecată împotriva notarului Gulian Irina, Kușnirenco (Ciornîi) Rodica a solicitat admiterea acțiunii anularea deciziei de refuz de efectuare a actului notarial nr. 2-7 din 26 august 2020 și a refuzului de admitere a cererii prealabile nr. 2-22 din 5 octombrie 2020, obligarea notarului Gulian Irina de a efectua actul notarial – deschiderea procedurii succesoriale în baza cererii Rodicăi (Ciornîi) Kușnirenco în privința patrimoniului decedatului Ciornîi Vasile, cu eliberarea certificatului de moștenitor.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a respins cererea de chemare în judecată depusă de Kușnirenco (Ciornîi) Rodica ca neîntemeiată.

Judecând apelul depus de Kușnirenco (Ciornîi) Rodica, instanța de apel a admis apelul depus de Kușnirenco (Ciornîi) Rodica, reprezentată de avocatul Chetraru Dragoș, a casat integral hotărârea din 24 februarie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul central și a emis o nouă decizie prin care acțiunea a fost admisă, fiind anulată decizia notarului Gulian Irina de refuz în efectuarea acțiunilor notariale nr. 2-7 din 26 august 2020 și decizia nr. 2-22 din 5 octombrie 2020 prin care a fost respinsă cererea prealabilă, și a obligat notarul Gulian Irina să deschidă procedura succesorală în baza cererii depuse de Kușnirenco (Ciornîi) Rodica în privința patrimoniului decedatului Ciornîi Vasile cu eliberarea certificatului de moștenitor.

La adoptarea unei asemenea soluții, instanța de apel a reținut că, nu poate servi ca temei de respingere a cererii Rodicăi (Ciornîi) Kușnirenco privind deschiderea procedurii succesoriale după decesul lui Ciornîi Vasile, faptul că reclamanta Kușnirenco (Ciornîi) Rodica, este nepoata lui Ciornîi Vasile, care a decedat la data de xxxxx.

Or, notarul Gulian Irina urma să țină cont de faptul că, prin hotărâre judecătorească irevocabilă s-a constatat faptul acceptării succesiunii de către Kușnirenco Rodica a succesiunii legale, prin intrarea în posesiunea patrimoniului succesoral rămas după decesul bunelului său Ciornîi Vasile.

Efectuând controlul judiciar al deciziei din 22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța de apel, reieșind din temeiurile și obiectul acțiunii, cu aplicarea corectă a legii materiale, stabilind circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei și având la bază cumulul de probe administrate la caz, corect a ajuns la soluția temeiniciei acțiunii înaintate de Kușnirenco (Ciornîi) Rodica.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reține prevederile art. 195 Cod administrativ, potrivit cărora procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

Astfel fiind, potrivit art. 123 alin. (2) Cod de procedură civilă, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sunt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

În acest context este necesar de menționat că scopul instituției puterii lucrului judecat rezidă în crearea unei stabilități și buneii funcționări a circuitului civil, fiind totodată o expresie a principiului securității raporturilor juridice, care presupune că atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că, instanțele sunt obligate să țină cont de constatările de fapt din procedurile judiciare anterioare, repunerea în discuție a situației soluționate definitiv prin alte hotărâri constituind o încălcare a art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Omului (hotărârea în cauza Roșca contra Republicii Moldova din 22 martie 2005).

Pornind de la aceste prevederi legale și premise de abordare, instanța de recurs notează că, prin hotărârea din 20 mai 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, rămasă irevocabilă prin încheierea din 17 iunie 2020 a Curții Supreme de Justiție, a fost constatat faptul acceptării succesiunii legale de către Kușnirencu (Ciornîi) Rodica, prin intrarea în posesiunea patrimoniului succesoral, rămas după decesul bunelului Ciornîi Vasile.

Așadar, având în vedere că odată ce prin hotărâre judecătorească irevocabilă s-a stabilit că, prin intrarea în posesia bunurilor imobile, care constituie patrimoniul succesoral, Kușnirencu (Ciornîi) Rodica este moștenitor a lui Ciornîi Vasile, aceasta a fost îndreptățită să înainteze cerere privind deschiderea procedurii succesoriale, care urma a fi acceptată de notar.

În acest aspect, instanța de recurs consideră irelevante argumentele recurentului privind refuzul de a deschide procedura succesorală în baza cererii depuse de Kușnirencu (Ciornîi) Rodica.

Și asta deoarece, după cum a fost constatat mai sus prin hotărârea judecătorească definitivă și irevocabilă a fost constatat faptul acceptării succesiunii de către Kușnirencu Rodica a succesiunii legale, prin intrarea în posesiunea patrimoniului succesoral rămas după decesul bunelului Ciornîi Vasile, născut la xxxxx și decedat la xxxxx cu ultimul domiciliu și locul deschiderii succesiunii în raionul xxxxx satul xxxxx.

Sintetizând cele reliefate supra, instanța de recurs constată justețea soluției instanței de apel cu privire la admiterea acțiunii depusă de Kușnirencu (Ciornîi) Rodica, anularea deciziei notarului Gulian Irina de refuz în efectuarea acțiunilor notariale nr. 2-7 din 26 august 2020 și a deciziei nr. 2-22 din 5 octombrie 2020 prin care a fost respinsă cererea prealabilă și obligarea notarului Gulian Irina să deschidă procedura succesorală în baza cererii depuse de Kușnirencu (Ciornîi) Rodica în privința patrimoniului decedatului Ciornîi Vasile cu eliberarea certificatului de moștenitor.

Față de cele relevate mai sus, având în susținere jurisprudența CEDO și anume cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995, unde Curtea a menționat că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de

succes”, instanța de recurs consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în cererea de recurs în sensul celor descrise.

Pentru motivele expuse și având în vedere faptul că decizia instanței de apel este întemeiată și legală, iar critiquele formulate în recurs sunt nejustificate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. a), art. 248 alin. (2) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de notarul Gulian Irina.

Se menține decizia din 22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Kușnirencu (Ciornî) Rodica împotriva notarului Gulian Irina, persoană terță Ciornî Igor cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea efectuării acțiunii notariale și deschiderea procedurii succesoriale.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Victor Boico